

Sunly hakkab Rehemäele

ehitama Baltimaade suurimat päikeseelektrijaama. Lk 3

Lääne Elu 35. sünnipäeva

õnneloo viis lehelugeja Pariisi avastama. Lk 4

Lääne Elu

EESTI VANIM JÄRJEPIDEVALT ILMUNUD SÖLTUMATU AJALEHT

NELJAPÄEV, 21. NOVEMBER 2024 | NR 134 (5124) | 1,50 €

Liina Viiret:

akvarell on väga tujukas tehnika. Lk 4

RANNAKALANDUS

Suurem osa rahast läks sadamatele

Läänemaa rannakalanduse seltsi tänavusest taotlusvoorst jagatakse enim raha neljale sadamale.

URMAS LAURI
urmas.lauri@le.ee

Läänemaa rannakalanduse selts esitab põllumajanduse registre ja informatsiooni ametile (PRIA) kinnitamiseks tänavuse taotlusvooru rahataotlused. Viies tegevussuunas jagatakse 26 projektile ühtekokku 790 000 eurot.

„Lõplik selgus

on jaanuaris,” ütles seltsi tegevjuht Airi Läänemets (pildil). Selleks ajaks selgub, kuidas PRIA

raha annab. „Otsustaja on ikkagi PRIA. Siin pole kindlat veel midagi, siin võib veel nalja saada küll,” nentis rannakalanduse seltsi juhatuse esimees Taavi Suitsberg (pildil). „Aga loodame, et kõik läheb hästi, meie esitatud projekte toetatakse,” lisas ta.

Tänavuses taotlusvoorus oli Suitsbergi sõnul üllatuslik, et raha oli jagamiseks rohkem, kui seda saadi sooviti. Ühte tegevusvaldkonda – looduskeskkonna tingimuste parendamine – ei tulnud ühtegi taotlust.

„See on ilmselt sellest, et eelmisest taotlusvoorst on praeguseks pikk vahe sees,” nentis ta. Suitsbergi sõnul annab see, et raha soovitakse saada vähem, kui seda pakutakse, märku, et taotluse tingimused on eelmise rahastamisperiodiga võrreldes läinud märksa karmimaks ning mõnes tegevusvaldkonnas on omaosaluse nõue varasemast suurem. „Eelmisel perioodil polnud hetke, kus taotlusi olnuks vähem kui raha. Meil oli kogu aeg konkurents, mis on ju väga hea,” nentis Suitsberg.

Lääne-Nigula vald sai 200 000 eurot, et Nõva sadama korrastamist jätkata.

URMAS LAURI

Kala-Leaderi raha

- Vee-elusressursside väärimine ja otseturustamine: esitati 10 taotlust, toetati 9 taotlust – 162 000 eurot
- Sadamate taristu parendamine ja pakutavate teenuste mitmekesistamine: esitati 6 taotlust, toetati 4 taotlust – 468 000 eurot
- Majandustegevuse mitmekesistamine: esitati 7 taotlust, toetati 7 taotlust – 89 400 eurot
- Kalandus- ja merendustraditsioonide edendamine: esitati 5 taotlust, toetati 4 taotlust – 54 600 eurot
- Kalurite teadmiste ja oskuste edendamine: esitati 2 taotlust, toetati 2 taotlust – 27 600 eurot

ALLIKAS: LÄÄNEMAA RANNAKALANDUSE SELTS

Tänavuse taotlusvooru suurim rahasumma – ligemale 468 000 eurot – läks jagamisele sadamate vahel.

Keerulise nimetusega tegevussuunas – sadamate taristu parendamine ja pakutavate teenuste mitmekesistamine – esitati kuus taotlust. Selts tegi PRIA-le ettepaneku anda Haapsalu linnavalitsusele Pui-

se kalasadamade akupanga soetamiseks ja teenuste arendamiseks 28 000 eurot, Vormsi vallavalitsusele Rälby sadama teise etapi jaoks 200 000 eurot, Lääne-Nigula vallavalitsusele Nõva sadama rekonstrueerimise kolmandaks etapiks 200 000 eurot ja Noarootsi osavallavalitsusele Hara sadamasse mustkatte rajamiseks 39 600 eurot.

Pingereas neljandaks paigutatud Hara oli punktiarvestuses kuue projekti hulgas tegelikult viimasel kohal. „Tegelikult oli Topu sadamasse sadamahoone ehitamine hindamise põhjal neljas, aga kuna nad oleks [soovitud 200 000 euro asemel – toim] saanud osalise rahastuse, siis Topu loobus,” selgitas Suitsberg. Sama seis oli ka Dirhami sadamaga. Sinna sooviti saada lainemurdjate rajamiseks 200 000 eurot. „Ka Dirhami oleks saanud osalise rahastuse, aga sellest loobuti,” lausus Suitsberg.

Nii pudiseski raha kuuendaks jäänud Hara sadamale. „Hara ei olnud komisjoni meelest esimese nelja hulgas, aga kuna teda edestavad taotlused loobusid, sai ta raha endale,” ütles Suitsberg.

Läänemaa rannakalanduse selts valis üldkoosolekul ka uue juhatuse ja revisjonikomisjoni.

„Kõik jäid samaks,” nentis Suitsberg, kes jätkab seltsi üheksaliikmelise juhatuse esimehena. Revisjonikomisjonis vahetus üks liige.

Koosoleku lõpus andis selts arvamuse tänavu juulist kasutusel olevale elektroonilise püügi päevikule [PERK ehk püügiandmete esitamise rakendus kaluritele]. „Ükski Läänemaa kalur pole selle asja poolt,” tõdes Suitsberg. Nelja kuu jooksul pole asi paremaks läinud. Põhimõtteliselt ootavad kalurid, et see võiks olla vabatahtlik.

„Järgmine samalaadne [Euroopa merendus-, kalandus- ja vesiviljelusfondi ehk kala-Leaderi] taotlusvoor läheb lahti juba 12. veebruaril,” ütles Läänemets. 400 000 eurot, mis praeguses voorus üle jäi, kandub järgmisesse voorusse.

Kalureid ärgitab raha taotlemine ka Suitsberg: „Raha nagu on, tulge ja küsige; kui tahate nõu, siis saate ka seda.”

Karilaid peatab volitused kolmeks kuuks

Senine Haapsalu volikogu esimees Jaanus Karilaid (pildil) peatab volikoguliikme

volitused kolmeks kuuks ja esialgseil andmeil naaseb 21. veebruaril. See tähendab, et Karilaid osaleb taas volikogu veebruaristungil.

„Veebruaris otsustan, kas naasen,” ütles Karilaid.

Praegu on Karilaidi sõnul edaspidise töö jätkamiseks positiivsed eeldused ja varem tema mainitud töörahu taastub. Teisipäeval kohtusid Haapsalus koalitsiooni moodustavate Isamaa ja HaRI fraktsioonid. Kohtumisel otsustati, et koalitsioon toetab volikogu esimehena Karilaidi pakutud Haapsalu linna algkooli direktorit Malle Öiglast.

Seni juhtis Öiglas volikogu haridus- ja kultuurikomisjoni. Teisipäeval kohtumisel lepitati kokku, et uue komisjoni juhina toetatakse Peeter Vikmanit, kes seni oli planeeringu- ja kommunaalkomisjoni liige. Samuti ei hakata Karilaidi sõnul kehtivat koalitsioonilepingut muutma.

Karilaid teatas esmaspäeval, et astub volikogu esimehe kohalt tagasi ja peatab oma liikme volitused. Karilaidi asendusliikmena asub volikogus tööle Haapsalu noorte huvikeskuse direktor Reelika Ender.

Haapsalu volikogu istung, kus muudatused kinnitatakse, toimub 29. novembril.

MALLE-LIISA RAIGLA

SINU VALIK!
KAS RAAMID VÕI KLAASID

-50%

instrumentarium

JA TEISED PRILLID
ENDALE VÕI SÕBRALE -50%

Instru Haapsalu Rannarootsi Keskus
Rannarootsi tee 1, tel 473 3899, haapsalu@instru.ee

Täpsed tingimused kauplusest. instru.ee

● JUHTKIRI

Helkur võib päästa elu

Käes on aasta kõige pimedam aeg. Kalendri järgi tõusis täna hommikul päike kell 8.30 ja loojub juba 15.43. Kui juhtub olema veel ka vihmane ja lõrtsisegune ilm, on tunne, et tegelikult päikest polegi. Paljudel pole võimalik sellisel pimedal ajal terveks päevaks koju jääda. Tuleb tööle ja kooli minna hommikupimeduses ja tagasi tulla õhtupimeduses.

Selleks, et õhtul elu ja tervisega koju tagasi jõuda, on ülioluline end nähtavaks teha. Seda enam, et hallil ja trööstitl ajal kipuvad inimesed kandma tumedat riietust. Isegi kui arvame, et asulates piisab enese nähtavaks tegemiseks tänavavalgustusest, ei ole see alati nii. Eriti kehva ilmaga, kui autojuhtidel piirab nähtavust vihmapiiskadest läikiv esiklaas.

Sellest, et helkur on meie odavaim elukindlustus, mis meist sõidukijuhtidele märku annab, on aastaid räägitud. Ometi tuleb selle vajalikkust ikka ja jälle meelde tuletada. Meelde peab tuletama ka seda, et uksest välja astudes tuleks veenduda, et tasku külge või mantliserva riputatud helkur on ikka alles ega ole kuskile kinni jäädes maha pudenenud.

Juba mitmendat aastat ehivad hoolekandekeskuse elanikud Haapsalus helkuripuid. Sel aastal on niisuguseid puid kaks – Uuemõisas esimese ringi juures ja Kastani poe juures. Tegelikult võiks taolisi helkuripuid olla mujalgi linnas ja inimesed võiksid nende ehtimises samuti kaasa lüüa. Paljudel on aastate jooksul kogunenud sahtlitesse ja riulitesse kuskilt kingiks saadud helkureid. Miks mitte need helkuripuule riputada, kust kaaslinlased neid siis vajadusel võtta saaksid.

Üht tasub aga siiski veel meeles pidada – mitte iga helkur ei kaitse. Mõni helkur võib olla küll nunnu kanda, aga peaks veenduma, et see on valmistatud õigest materjalist ja tõepoolest ka valgust peegeldab.

● TEISED LEHED

Valimisõigus tuleb ära teenida

LÕUNA-EESTI POSTIMEES. Plaanitav valimisõiguse äravõtmine Eestis elavalt Venemaa ja Valgevene kodanikelt on kõigepealt nende inimeste leebel viisil alandamine ja neile koha kätte näitamine. Pikemas plaanis võib selle olla aga integratsiooni toetav mõju, sest venelased saavad stiimuli taotleda enesele Eesti kodakondsus, kirjutab ajakirjanik Arved Braidaks.

Sajandivahetusel leidsin end olevat olukorras, kus minu sünnijärgne Eesti kodakondsus tühistati. Vaatamata sellega kaasnenud meekekibedusele, kuidas riik minuga, siin sündinud ja eesti keelt emakeelena rääkiva noormehega käitus, taotlesin Eesti kodakondsust ja 2002. aastal saingi selle Siim Kallase valitsuselt. Riik jõhkrutses minu ja mu pere kallal, tõugates meid endast ära, ja sundis meid tõestama, et oleme väärt siin elama ja otsustama.

Valimisõigusest ilmajätmine mõjub paljudele siinsetele Vene kodanikele alandavalt, sest üks nad ju eelda aupaklikku suhtumist. Aga no mis parata. Kõike head korraga ei saa, alati tuleb teha valikud. Pole olnud kuulda, et mõni Eesti kodakondsuse saanu oleks seda hiljem kahetsenud.

● LAUSELAEN

„Hommikuhullud hakkavad 6-7 paiku ja viimased lõpetavad õhtul kell 11.”

Talisuplejate eestvedaja Kertu Kaljuveer. Lääne Elu, 19. november 2024

Mida Venemaa-Ukraina sõda on muutnud?

1000 päeva Venemaa-Ukraina täiemahulise sõda on saanud ajalooliseks faktiks. Soome president Alexander Stubb võrdles sõda Ukraina Talvesõjaga, kus Soome võitles Nõukogude agressori vastu 105 päeva.

Ukraina on võidelnud päevade arvestuses kümme korda kauem ja lõppu pole näha. Kuid nagu soomlased kirjutavad oma Talvesõja ajalooraamatuisse kui kangelasliku episoodi, saavad juba praegu seda teha ka ukrainlased. Kuidas iganes see sõda ka ei lõpeks, läheb see ukrainlaste kangelaslikkuse ajalukku.

Ent muidugi ei saa ega tohi sõda üle heroiseerida. Nagu soomlastel Talvesõjas, tähendab ka Venemaa kallaletung Ukrainale pisaraid, kaotusvalu ja elukitsikuste pealetungi. Sõda pole midagi ilusat.

Kui kahel eelneval sõja-aastal kõneldi pigem vastupealetungidest, mis pidid platsi puhtaks lööma – ja Ukrainal 2022. aastal vastupealetung ju õnnestuski –, siis mida edasi sõja 1000. päeva poole, on hakatud kõnema rahust. Selle aasta suurim muutus Ukrainas paistab olevat ukrainlaste sissetung Kurski oblastisse Venemaal, aga muus osas on rindejõud laias laastus püsinud muutumatuna.

1000 päeva täiemahulise sõda tähendab ka sõjaväsimust. Ukrainast võib leida mitmesuguseid arvamusid sõja kohta, kuid on selge, et ühiskond on väsinud. Eks selle poole püüdle ka Venemaa pommirünnakud Ukraina tsiviiltaristu vastu. Eestiski on esialgne Ukraina-optimism muutunud millekski argipäevasemaks ja inimesed pole enam nii entusiastlikud ukrainlaste abistamisel. Siin on muidugi oma osa ka Ukraina abiks mõeldud rahaga suserdajatel, ent kindlasti ei saa öelda, et abistamissoov oleks kuidagi lõppenud. Tean inimesi, kes käivad Ukrainasse autosid ja muud vara viimas ega näita kuidagi üles märke, et lootus on kadunud.

ERKKI BAOVSKI
kolumnist

Hoopis omaette küsimus on, kuidas sõda mõjutanud Venemaad. Et Vene ühiskond muutub järjest suretumaks, liukudes suurte sammudega Nõukogude suletud ühiskonna suunas, on väga keeruline järeldada, mida tunnevad tavavenelased täiemahulise sõja kolmandal aastal. Võib öelda, mida ei ole juhtunud – ei ole toimunud revolutsiooni nagu 1917. aastal, Venemaa majandus pole kokku varisenud ja Venemaad pole suudetud ka rahvusvaheliselt isoleerida. Kõik need kolm asja näitavad ühtlasi ühelt poolt lääne soovmõtet ja teisalt tegusmatust (sest kui oleks rohkem Venemaa survetatud, siis võinuksid need asjad ka juhtuda). Kuid jätkem ajaloole viimane sõna – Vene ühiskond on mõnikord väga kiiresti kokku kukkunud ja tagantjärele tark olles on nähtud märke, mida sündmuste toimudes ei osatud näha. Nii et võibolla on mingid arengud, signaalid, märgid Venemaal, aga meie ei oska neid vaadata.

oe Bideni administratsioon on lubanud Ukrainal nüüd kasutada pikamaarelvu ja Ukraina ongi seda juba teinud. Venemaa on vastanud tuumaaahvardustega. Üks Vene-Ukraina täiemahulise sõja tunnus ongi olnud punaste joonte pidev nihkumine, nagu oleksid need kummist. Seda nii Venemaa kui ka lääne poolt. Moskva on alati ahvardanud ja lääs on tõrkunud rohkemat relvastust andmast ja seda kasutama lubamast. Kardetavas-

ti küll mõlkusid Bideni Valgel Majal pikamaarelvade lubamise otsust tehes meele sisepoliitilised kaalutlused – tulevane Donald Trumpi administratsioon tuli panna fakti ette, et Ukraina võimalused sõda pidada on suuremad. Ent jääb ikkagi küsimus, miks seda luba varem ei antud.

Suur küsimärk on Euroopa. Kui Ida-Euroopa on Ukrainat toetamas, siis Lääne-Euroopas leidub mitmesugust suhtumist. See on mõneti üllatav järeldus, aga praegu paistab, nagu oleks Ukraina toetamise võtmeisik Lääne-Euroopas Itaalia peaminister Giorgia Meloni. Just tema tõttu pole Euroopa parempopulistid suutnud moodustada mingit ühisrinnat Ukraina abistamise vastu. Meloni on Ukrainat selge sõna ja teoga toetanud ja Itaalia on riik, mida on võimatu ignoreerida.

1000 päeva täiemahulise sõda Ukrainas on mõjutanud ka Eesti ühiskonda. On mitmeid asju, millesse ei saa suhtuda nii nagu enne sõda. Enamasti on need seotud venekeelsete inimeste ja vene keele staatusega ühiskonnas. Tiivaripsutamise venekeelsete valijatega – eriti Venemaa kodanikest valijatega – on pöördumatult läbi. See ei ole viha õhutamise venelaste vastu, kes meiega külg külje kõrval elavad ja kellega oleme harjunud läbi käima, kuid kui ukrainlased suudavad selja sirgeks lüüa, peame seda suutma ka meie. Venekeelsetel inimestel on võimalus saada Eesti kodanikuks ja nautida selle staatusega kaasnevaid õigusi. Need, kes ei taju Venemaa täiemahulise sõjaga tulnud pöördumatuid muutusi, on kas rumalad või liigselt kinni minevikus.

1000 päeva täiemahulise sõda Ukrainas on mõjutanud ka Eesti ühiskonda.

Kas me sellist Eestit tahtsimegi?

Eestlane on loomult kannatlik. Kui midagi on mäda, loodetakse, et küll selle üle elame. Alguses mõtleb eestlane ise probleemi üle, käib, ruskas taskus, ja kannatab. Mingil hetkel hakkab ta asjast oma perega ja tuttavatega rääkima, siis juba avalikult sõna võtma. Läheb veel aastaid, enne kui ta läheb hanguga Toompeale. Öeldakse, et iga rahvas väärrib oma valitsust, aga kas ikka väärrib? Viimasel ajal olen jälginud ülekanadeid riigikogust ja siis tekib küll soov hakata hangu otsima. Riigikogu peaks olema meie eliit, oleme ju sinna valinud kõige targemad ja lugupeetavamad inimesed... Aga sellist ülbust, hoolimatust oma rahva suhtes, mõistamatust, kliki huvidest lähtuvat poliitikat ei kohta just tihti. Tõeliseks kirsiks tordil on, kui riigikogu ees on Reformierakonna ministrid.

See, mis iga eestimaalast muretsema paneb, on meie surnuks maksustamine – tulumaks, sotsiaalmaks, käibemaks, aktsiisid, julgeolekumaks, automaks jne. Nii jätkudes on meie maksud varsti suuremad kui sissetulekud.

Kõige valusamalt puudutab mind isiklikult automaks. Maksu algne idee oli maksustada karmimalt vanemad keskkonda reostavad romud ja sümbolsest maksustada uued autod, et meie masinapark uueneks ja reostaks vähem keskkonda. Aga oi seda lihtsameelsust seaduse algatajate poolt! Rahvas ei hakanudki kiirkorras uut

JAAK PIHLAKAS
Läänemaa
puuetega inimeste
koja tegevjuht

autot ostma ja kust seda rahagi võtta, et uus elektrimobiil soetada. Ent kui romude omanikel pole raha uue auto ostmiseks, ega siis neilt „rottidelt” pigista ka automaksu välja. Plaan muutus – maksustama hakatakse just keskklassi inimeste masinaid.

Paraku olin mina see rumal, kes oma 17aastase väikebussi uue vastu vahetas. Tahtsin olla keskkonnateadlik ja lootsin suurt kokkuhoidu automaksult. Kuna kasutan igapäevaseks liikumiseks ratastooli, siis „seebikarp” mulle ei sobi, minusugusele puudega inimesele on parim lahendus väikebuss, kuhu mahuvad ka abivahendid. Sellise paar aastat tagasi ostsingi, tuttuue ja olematu saastega mudeli.

Ja oh üllatust, kui vaatasin, mis mu auto aastamaks ka on. Võrdluseks – 17 aastat vana masina eest oleksin maksnud aastas 63,50 eurot. Kui ühe mu tuttava 1990. aasta Chevy 6,2-liitrise töömahuga tossava ja teed lõhkuva isendi aastamaks on 50 eurot, siis minu uue auto aastamaks on... 523 eurot! See on mu ühe kuu töövõimehüvis. Kas pean nüüd olema kuu aega söömata ja külmas ega tohi teha ühtegi kulutust? Kus siin on loogika?

Vahepeal tekkis lootus, kui president ei kuulutanud esialgu automaksuseadust välja põhjusel, et see kahjustab puuetega inimeste toimetulekut. Seadus saadeti ümbertegemisele ja tulemus oli veelgi hullem – kellelegi ei mingit maksusoodustust. Aga president kuulutas nüüd seaduse välja.

Kujutan juba ette, et kui hakatakse kinnisvara maksustama, peab vähemalt pool aastat söömata olema. Praegu mõtlevad kümned tuhanded kõige haavatavamad oma toimetulekule. Rahvas on väsinud ja tüdinud, noored põgenevad välismaale. Varsiti ei taha keegi selles riigis elada, ja kes kaitseb sõja korral riiki, mida ei armasta? Ehk „rotid” oma tossavate Passatidega?

Ma ei kutsu siin ülestõusule Toompeale, aga peame oma valitsejatele selgelt välja ütleva, et nii enam ei saa. Alustuseks võiksime mõelda, keda valime riigikokku. Kas keegi on üldse vaadanud, mis riigikogu istungitel toimub? Kuidas saab olla, et valimistel on üks partei kõige populaarsem ja samas kõige vihatum? Mina isiklikult ei tunne kedagi, kes teaks kedagi, kes Reformierakonda valiks, ometi on nad juhtpartei; sotsid, kes peaksid ideoloogiliselt olema just vaeste ja viletsate eeskõnolejaks, tegelevad pseudoprobleemidega, Eesti 200 peale ei tasu isegi trükitumista kulutada.

Teiseks võiksime alustada e-valimisest. Muidugi on see mugav viis häält anda, aga samas on ka kontrollimatu. Aastaid on sellest jahutud, teeme nüüd ära – kas me ei suuda siis kord nelja aasta jooksul ühel kindlal päeval minna valimisjaoskonda, et anda oma hääld paberil, mis oleks kontrollitav ja usaldusväärne? Kui siis selgub, et rahvas ikkagi toetab praeguse koalitsiooni vaateid, siis väärimegi seda valitsust.

Risti päikesepark

- Sunly ja Metsagrupi rajavad Risti 244 MW päikesepark Rehemäel 265 hektaril valmib 2026. aastal.
- Päikeseparki eeldatav maksumus on ligi 120 miljonit eurot.
- Ligi 350 000 päikesepaneelist koosnev park suudab katta 55 000 majapidamise aastase elektritarbimise.
- Päikeseparki soetatatakse kõige uuema tehnoloogiaga paneelid, mis on erilised ka seetõttu, et need pööravad end ise päikese suunas.

ALLIKAS: SUNLY

Risti päikeseelektrijaama ehitamisega Rehemäel on algust tehtud, homme keskpäeval korraldab Sunly huvilistele ehitusplatsil tutvumistuuri.

URMAS LAURI

BALTIMAARDE SUURIM

Sunly alustas Rehemäele hiigelpäikesesejaama ehitamist

Rehemäel tehakse ettevalmistusi, et järgmise kahe aasta jooksul ehitada sinna Baltimaade suurim päikeseelektrijaam.

URMAS LAURI
urmas.lauri@le.ee

Sunly ja Metsagrupp rajavad Risti külje alla Rehemäele 244 MW võimsusega päikeseelektrijaama, mis suudab katta 55 000 majapidamise aastase elektritarbimise. „Päris tõsiselt ehitamiseks lähene järgmisel aastal,” ütles Sunly projekti juht Marek Sakk Lääne Elule. „Praegu käib meeskondade komplekteerimine, näidispaigalduste tegemine.”

Rekonstrueeritakse drenaažisüsteeme ja ehitatakse siseteid, tehakse ka mullatõid, ladustatakse ehituseks vajalikke detaile. „Valmistame kogu ala ette, et saaksime võimalikult kiiresti ja efektiivselt töödega alustada,” lausus Sakk.

Valmistumine stardiks

Rehemäel on elektrijaama ehitajatel laoplat, kuhu on ladustatud päikesepaneelide vahedetailid, pöördraamid ja nende vahedetailid, samuti vaiad. Päikesepaneelidest osa on hoistatud Piirsallu ja üks paneelide ladu võetakse veel kasutusele. Kokku pai-

galdatakse Rehemäele 265 hektarile ligi 350 000 päikesepaneeli.

Päikesepark rajatakse kunagise Sooniste sovhoosi kuivendatud rabamaadele. Nõukogude ajal rajatud maaparandussüsteem on paigutust rivist väljas. Selleks, et oleks võimalik ehitada ja ka tulevikus süsteem toimiks, tegeletakse praegu kuivendussüsteemi rekonstrueerimisega. „Elektripaigaldise eluiga on umbes 25 aastat. Kui kuivendussüsteem toimib, on pärast seda [päikeseelektrijaama utiliseerimist] seal taas võimalik põldu harida,” lausus Sakk.

Rehemäe päikeseelektrijaama ehitamise peatöövõtja on Connecto Eesti AS. „Ja on erinevaid alltöövõtjaid, keda nemad sinna võtavad. Üks neist on Saksa ettevõtte Dornier Group,” ütles Sakk. „Päikesesejaama juhtimine on väga keeruline süsteem, Eestis on seda oskustööjõudu väga vähe.” Dornier Groupil on Rehemäel praegu töölisi nii Saksamaalt kui ka Rumeeniast.

Projekti juht Sakk ütles, et praegu on Rehemäel ametis kümme-konkreetne töömehed. „Kuna sinna ehitatakse ka kõrgepinge alajaam, pai-

galdatakse keskpingseseadmeid, päikesepaneeli ja raame ning kõik need protsessid hakkavad mingil hetkel paralleelselt tööle, siis on meeskondi ja töid palju, mis omakorda tähendab, et ka töömehi oluliselt rohkem,” selgitas Sakk. Tipphetkedel hakkab päikesesejaama ehitusel tegutsema 70–80 töömeest.

Risti päikeseelektrijaam Rehemäel hakkab elektrit tootma 2026. aasta sügisel. „Siis on suurem ehitustegevus lõppenud, käivad järeltööd ja päikeseparki võrku sünkroniseerimise protsessid,” joonistas Sakk ajakava. „Kuna Eestis tuleb suurematel tootjatel läbida elektripaigaldiste katsekava, siis võtab see protsess natuke aega. Päris ametlikult saab park valmis 2027. aasta keskpaigaks. Siis on kasutusloa ka kõik olemas.”

„Lisaks oleme saanud projekterimistingimused Risti energiaparki teises etapis rajatavale akupargile,” ütles Sunly kommunikatsioonija turundusjuht Anna Lindpere. Rehemäele kavatakse rajada neljatunnise salvestusmahuga akupark tootmis-

võimsusega 740MWh. „Akupark peaks valmima 2027. aastal ning tegu on regiooni suurima akupargiga, mis mõjutaks tarbijate jaoks oluliselt elektrihinna stabiilsust,” lausus Lindpere.

Täidab ka osavalla rahakotti Risti päikeseelektrijaam on Eestis esimene, kus Sunly hakkab pargist saadavat tulu jagama kohalike elanikega.

Sunly ja Lääne-Nigula vald allkirjastasid 17. mail Ristil koostöölepingu, mille kohaselt tasub Sunly kohaliku kogukonnale toetuseks 0,6 protsenti Risti päikeseelektrijaama müügitulust. Näiteks kui elektrit hind on 5 senti/kWh, saaks kogukond tasu umbes 75 000 eurot aastas. Kokkulepe kehtib 25 aastat, mis on päikeseparki eeldatav väikseim eluiga.

Lääne-Nigula vald saab toetust kasutada Risti osavalla majandusliku ja kultuurilise arengu ning üldise kohaliku elu edendamiseks. „Leiame, et kui tegu on sadu hektareid hõivava päikesepargiga, on õiglane sellest tulevat tulu kohaliku kogukonnaga jagada,” nentis

Lääne-Nigula vallavanem Janno Randmaa koostöölepe allkirjastamisel.

Sunly kasutab Rehemäel uutset tehnoloogiat. Päikesepaneelid on üheteljelisel pöördraamil, mis tähendab, et nad jälgivad päikese suunda, tagamaks parimat tootlikkust hommiku- ja õhtutundidel, mil elektritarbimine on suurem.

Risti päikesepark on osa Sunly suuremast arendusest ehk hübridipargi projektist, kus sama liitumispunkti taga asuvad nii päikesepark kui ka tuulepark, aga ka energiasalvesti ja suurtarbijad. Ettevõtte plaanib leida koha 10–12 tuulikule.

Lisaks riiklikult määratud tuulikute talumistasule on Sunly väärtuspakkumises kogukonnale ka teisi hüvesid. Näiteks kohalike inimeste võimalus osta soodsamat elektrit, juhul kui tuulepark tuleb. Kümne aasta jooksul lubab Sunly kohalikele tuuleelekttrit müüa hinnaga 4,9 senti/kWh.

Risti muudab päikeseelektritootmiseks ahvatlevaks paigaks see, et sealt läheb mööda Harku-Lihula-Sindi 330 kV elektriliini.

Tänavune jõulupuu jõudis Haapsallu

Teisipäeva keskpäeval toodi Haapsallu tänavune jõulukuusk, mis peab täisehtes olema 30. novembril, kui selle all süüdatakse adventituli.

Kuusk toodi metsast Haapsalu Lossiplatsile umbes kolme tunniga. Kella 9 paiku olid Haapsalu Linnahoolduse töömehed Martna lähedal metsas puud saagimas, veidi enne kella 11 oli kuusk veokil ja alustas sõitu linna poole. Samal ajal, kui kirikukellad löid keskpäeva, veeres sõiduk jõulupuuga mööda Karja tänavat Lossiplatsi poole.

Nagu ikka, oli kuuske linna toonud auto roolis jõuluvana, kes jagas Lossiplatsil puu üles panemist jälgivatele inimestele ja möödasõitjatele kommi. Kuuse toomist oli vaatama tulnud ka Tõruse lasteaiarühm ning laste pakkus suurt elevust, et just jõuluvana

Jõuluvana tõi kuusepuu kirikukellade saatel linna.

MALLE-LIISA RAIGLA

kuuse tõi ja hiljem neile kommi jagas.

Haapsalu Linnahoolduses heakorra eest vastutav Kairi Siitsmann ütles, et tänavu kuuse toomist ei olnud: puu väljalimiseks oli kriteeriumiks, et see oleks hästi ligipäsetav, lisaks oli õõl vastu teisipäeva veidi külma.

Kui kuusk metsast autole tõsteti, mõõtsid töömehed selle ülepuul oli pikkust 15 meetrit. Lossiplatsil jõulupuud siiski nii kõrge ei ole, sest osa tüvest on maa sees ja enne paika panemist lõigati puu ka veidi lühemaks.

Millal Linnahooldus kuuske ehitama asub, Siitsmann veel öelda ei osanud. „Homme on torm, ülehomme on torm,” ütles ta ja selgitas, et kui tuul on juba 10 m/s, pole puu ladvas ehteid paigaldada lihtne.

Tänavu saab Haapsalu jõulukuusk uued kaunistused. 18 suurt ja helendavat jõulukaunistust tellis Haapsalu linnavalitsus veidi üle 3600 euro eest Adamlights ASist. Rohkem uusi jõulukaunistusi tänavu Haapsallu ei tule.

Kuusk peab täisehtes olema 30. novembril, kui Lossiplatsil süüdatakse adventituli ja jõuluvanadele antakse üle jõulumaja võtmek. Linnavalitsus on selleks õhtuks lubanud ka saamisõitu läbi linnatänavate. Haapsalu aselinnapea Tõnu Parbuse sõnul on tegemist rätastega saaniga, mistõttu sõitu ei takista ka lume puudumine.

Haapsalu jõulukuusk toodi linna samast Martna lähedal asuvast riigimetsast, kust kahel eelmisel aastal.

Uuemõisa püstitati jõulupuueelmise nädala kolmapäeval.

MALLE-LIISA RAIGLA

LÜHIDALT

Linnavalitsus tellis Posti tänavale ekspertiisi

Haapsalu linnavalitsus tellis firmalt T-Konsult Posti tänavale ekspertiisi, et saada vastus, kas YIT AS on kasutanud tänavale ehituseks õiget tehnoloogiat. „Praegu vaidleme ehitajaga, ehitaja ei taha vigu tunnistada. Sellepärast tellisime sõltumatu ekspertiisi,” ütles Haapsalu aselinnapea Innar Mäesalu. Ta lisas, et ehitaja garantii Posti tänavale kestab 2027. aastani. Ekspertiis läheb linnale maksma ligi 6000 eurot.

Ekspertiis peab välja selgitama, kas Posti tänavale ehitusel on kõigil kasutatud õiget tehnoloogiat. Peamiselt on probleemiks tänavale kohatav vajumine. Selguse saamiseks avab T-Konsult täna neljas kohas sõidutee sillutise. Mäesalu sõnul valiti lahti võetavad kohad koos ekspertiisi tegijatega.

Ekspertiisi läbi viiv Riho Eichfuss firmast T-Konsult ütles, et neljast lahti võetavast kohast üks on Mihkli, Vee ja Posti tänavate ristmiku juures olev ülekäigurajal. Eichfuss lisas, et ülekäigukohtadest on kõige rohkem ära vajunud küll veetorni juures olev, kuid seal on vajumine paigas, mille lahti võtmise häiriks kõige rohkem liiklust. „Ka Mihkli pargi juures ülekäiguraja avamisega saame pildi, kuidas alumine kiht on pandud ja kivide sängitus tehtud,” ütles ta.

Ülejäänud kohad on sõiduteel. „Kaks on võrdlemiseks – üks koht on ära vajunud teine mitte. Seal saab vaadata, kas mõlemas on kasutatud sama tehnoloogiat ja kas vajumine on põhjustatud mingitest looduslikest tingimustest,” selgitas Mäesalu.

Ekspertiisi tegemise ajaks Posti tänavat liikluseks ei suleta, kuid arvestada tuleb piirangutega. Avatud kohtade kate taastatakse pärast töid, kuid et betoonisegu saaks kiivistuda, tuleb ajutiste piirangutega arvestada 29. novembrini. Küsimusele, kui palju eile maha sadanud lörts töid segab, vastas Eichfuss, et selline ilm pole ideaalne, kuid ekspertiisi tegemist ei takista.

Eichfussi sõnul valmib ekspertiis novembri lõpus või detsembri alguses.

Kaie Reiljan

Lääne-Nigula vahetab reservfondist veetorusid

Lääne-Nigula vallavalitsus võttis reservfondist üle 2400 euro, et Taebla Jõe tänavale eramajad saaksid uue veetorusid.

Lääne-Nigula vallavanem Janno Randmaa ütles, et osa Vee tänavale majadest loobus kaugküttest ja hakkab kütma ise. Seoses sellega tuli välja, et veetorusid võivad talvel ära külmuda. Seni oli külmumist takistanud kaugküttestorustik, mis veetorusid talviti soojendas. „Omal ajal on ta niimoodi ehitatud. Valesi on ehitatud,” märkis Randmaa.

Uus torustik läheb maksma ligi 5000 eurot, poole maksab Haapsalu Veevärk, kes torustiku paigaldab.

Et Taebla osavalla eelarves ootamatult väljamineku jaoks raha ei olnud, tuli see võtta reservfondist.

Kaie Ilves

Kullamaa katlamaja kruntil läheb oksjonile

Lääne-Nigula vallavalitsus paneb enampakkumisele kunagise Kullamaa elektroodkatlamaja kruntil alghinnaga 5000 eurot.

Kevadest lasi kohalik omavalitsus elektroodkatlamaja enda veidi üle 11 000 euro eest maha lammutada. 5000 ruutmeetri suurusel maatükil asub Elektrilevi alajaam.

Lääne-Nigula vallavolikogu esimehe Mikk Lõhmuse sõnul sobib kruntil põllu- või heinamaaks. „Või ka midagi sinna ehitada,” ütles Lõhmus.

Kullamaa elektroodkatlamaja on kasutuseta seisnud kolhoosi likvideerimisest peale 1993. aastal. Kuinagi kõeti sellega Kullamaa asulat.

Kaie Ilves

● UUS NÄITUS

Kunstikooli direktor avas akvarellinäituse

Haapsalu kunstikooli direktori Liina Viireti akvarellinäitus „Tuju ja taju” mõjub nagu sillerdav värvilaik kulunud, hallis novembris.

KAIE ILVES
kaie@le.ee

Olgu kohe öeldud, et oma teise isikunäituse „Tuju ja taju” jaoks broneeris Viiret Haapsalu kunstikooli galerii tükk aega enne, kui temast sai sellesama asutuse juht. Nii et ei mingit intriigi.

Mis tunne on avada väljapanek majas, mida autor ise ohjab? „Kodune, sest olen siin ühe näituse juba teinud,” ütles Viiret. Oma esimesel isikunäitusel „Liina Viireti akvarellid” mullu augustis-septembris eksponeeris ta pastelseid linnavaateid. Seekord on väljas (fantaasia)maastikud ja (taime)portreed.

Erineb nagu päev ööst

Mullusest väljapanekust erineb „Tuju ja taju” nagu päev ööst. See särab sügisvärvides, sillerdab rannal, kumab sinist veebruarivalgust. Võrreldes 2023. aastaga on laad muutunud abstraktsemaks, julgemaks, mängulisemaks. Õrn, ettearvatu akvarell pakub võimalusi, mille peale võib ehk tulekski, aga Viiret on neid mõnuga kasutanud: puistanud niiskele paberile soolateri, laotanud toidukilet või valinud spetsiaalse paberi, millel on täiesti oma iseloom. Kasutanud negatiivtehnikat, maalides mitte objekti ennast, vaid seda, mis

Liina Viiret

- Sündinud 1975. aastal.
- Õppinud Haapsalu kolledžis halidus- ja ärikorraldust.
- Töötanud Haapsalu kolledžis õppejuhi ja õpetajana.
- Käinud Haapsalu kunstikooli täiskasvanute kursusel.
- Haapsalu kunstikooli direktor.
- Akvarellinäitus „Tuju ja taju” Haapsalu kunstikooli galeriis 14. detsembrini.

ALLIKAS: HAAPSALU KOLLEDŽ, HAAPSALU KUNSTIKOOL

on objekti ümber, väljaspool, kujutanud kujutamata.

Õhulisest pirtsakast akvarellist kui tehnikast võib Viiret rääkima jäädagi. „Akvarell on väga tujukas. Ta üllatab, mängib oma mängu ega allu kunstnikule ilmingimata,” ütles Viiret. Loeb paber, õhuniiskus, see, kuidas päike parasjagu langeb. „Või kas pintsel on väsinud või mitte,” ütles Viiret. „Olen kohati isegi üllatunud, kuidas sellised kõrvalisena tunduvad detailid mõnikord kaasa mängivad.”

Muutliku meelega akvarell on Viiretile õpetanud tänutundega nautima ettearvamatust, juhust. „Õpetanud, et kõike ei peagi kontrollima,” ütles Viiret. Akvarell on koolitanud ka õigel ajal lõpetama.

Haapsalu kunstikooli direktori Liina Viireti sõnul on akvarell tujukas, aga paeluv tehnika.

„See võib olla keeruline, aga akvarell on hea õpetaja. Et nüüd on pilt valmis ja stopp,” ütles Viiret.

Akvarelli ettearvatus andis näitusele ka pealkirja. „Tuju ja ta-

ju” peale tuli Viiret siis, kui püüdis sõnastada, mis teda ajendab maalima, millele keskendub ta kunsti tehes: „Suurem osa näitusele olevatest pildidest on inspi-

reeritud loodusest, mida olen tajunud. Kunst on minu jaoks tuju või seisundi otsimine.”

Eluag end pigem joonistajaks pidanud, armus Viiret akvarelli

Haapsalu kunstikooli täiskasvanute kursusel, kus ta käib neljandat aastat, nüüd juba sama asutuse juhina. „Käin ja esitan iseenesdale arveid,” ütles Viiret. Vesivärvidega tutvustas teda Haapsalu kunstikooli õpetaja Aide Leit-Lepmets. „Ise ei oleks osanud seda arvata, aga olen juba teist aastat täiesti armunud pintslile ja veega mängimisse,” ütles Viiret.

Andis endale lubaduse

Näituseks valmistudes andis Viiret endale lubaduse: vähemalt üks pilt kuus. „Kui mitte enne, siis kuu viimasel nädalavahepeal,” ütles Viiret. Omamoodi proovikivi oli balansseerida võetud kohustuse ja loomevabaduse piiril. „Et see oleks võimalus, mitte kohustus, mida täidan, hambad ristis,” ütles Viiret.

Kodus ootabki Viireti laual alati paber, et kiiresti võimalus anda. „Võta ainult pintsel ja vesi,” ütles Viiret.

Laua taga akvarellid sünnivadki. „Olen proovinud ka väljas teha, aga need pildid lähevad sahtlisse,” ütles Viiret. Vähemalt seni on läinud. Siiski on näitusel väike valik pisikesi toredaid nn sahtlipilte-visandeid. „Väljapanek on ikkagi tähtis, sest päris valmis saab pilt alles siis, kui keegi on teda näinud,” märkis Viiret.

OLULINE INFO LÄÄNE ELU TELLIJALE

Kandeperioodi uued hinnad alates 1. detsembrist

	PABERLEHT	DIGILEHT	PABER+DIGI
E-ARVE (hind ei muutu)	11.-	7.-	14.-
1 KUU	13.-	8.-	17.-
3 KUUD	38.-	20.-	48.-
6KUUD	73.-	37.-	92.-
12 KUUD	133.-	74.-	170.-
PÄEVAPILET (hind ei muutu)		1.50	

E-arve on soodsaim ja mugavaim viis lehe tellimiseks.

KUIDAS SÕLMIDA LÄÄNE ELU TELLIMISEKS E-ARVE?

- **E-arded** – lihtne ja turvaline võimalus arvete maksmiseks
- **Käepärane:** kõik arved ühes kohas, internetipangas.
- **Mugav:** e-arvete tasumine toimub automaatselt.
- **Keskkonnasõbralik:** e-arded asendavad täielikult paberarveid.

E-ARVE LEPING

- Lääne Elu tellimiseks saab e-arvet sõlmida ainult Swedbanki või SEB kontorites ja internetipangas.
- E-arve on elektrooniline dokument, mille saadab pank arve väljastaja (Lääne Elu) ja mis asendab täielikult paberarvet. E-arvete pank saatmise eeldus on kokkulepe lugeja ja arve väljastaja vahel.
- E-arve sõlmimiseks on vajalik viitenumber, mille lepingu sõlmijale väljastab Lääne Elu – info telefonil 473 7111.
- E-ardeid saate tellida internetipanga menüüpunktis Maksed → E-arded.
- E-arvega toimub lehe tasumine 1 kuu ette.
- Hoolitsege selle eest, et Teie kontol oleks kokkulepitud maksepäeval piisavalt raha.
- E-ardeid näete oma internetipangas – saate kõik arved kätte ühest kohast ja korraga, olenemata sellest, kus parasjagu viibite.

PÜSIKORRALDUS

- Lääne Elu tellimiseks saab sõlmida püsikorralduse ükskõik millises pangas. Püsikorralduse saate vormistada internetipanga menüüpunktis Maksed → Püsikorraldused. Püsikorraldusega on Teie arved alati õigel ajal makstud ja Te ei pea maksete tegemisele oma aega kulutama.
- Püsikorraldusega toimub lehe tasumine 1 kuu ette.
- Hoolitsege selle eest, et Teie kontol oleks kokkulepitud maksepäeval piisavalt raha.

Telli Lääne Elu juba täna e-arvega või võta soovi korral ühendust le@le.ee või tel 473 7111.

● LONDONI ASEMEL PARIISI

Sünnipäevaloos viis lehelugeja Pariisi

Lääne Elu ja turismifirma Tiit Reisid koostöös loositi suvel ajalehe 35. sünnipäeva puhul välja Londoni-reis kahele. Selle võitis haapsallane Olev Horm.

URMAS LAURI
urmas.lauri@le.ee

Horm loobus reist oma tütre kasuks ning oktoobris võttiski tütar Kadri reisi ette. Aga mitte Londonisse, vaid Pariisi.

„Isa võitis reisi küll Londonisse, aga kuna selle reisi aeg meile ei sobinud, jäi valik Pariisile,” selgitas Kadri Horm, kes koos kaaslasega käiski oktoobri lõpus Prantsusmaa pealinnas.

Hormi sõnul oli neljapäevane reis Pariisist lühitulevaate saamiseks väga hästi korraldatud. „Said ise ka ringi käia ja valida, millistel ekskursioonidel osaled. Ja giid aitab ka siis, kui oma käe peal ringi liikuda tahsid – soovitas, kuidas liikuda.”

„Mulle väga meeldis, et Pariisi jõudes oli giid lennujaamas vastas,” ütles Horm. Reisiseltskond viidi veel enne hotelli jõudmist linna põhilisemaid vaatamisväärsusi tutvustavale paaritunnisele bussireisile.

Ka Pariis oli oktoobri keskpaigas juba sügisehõnguline, kuid palju soojem. „Väga soe, 20 kraadi,” meenutas Horm. Oli ka vihmasemaid päevi, mitte küll selliseid, et peaks vihmavarju välja võtma. Vaid õhuke jope oli vaja peale tõmmata.

Kadri Horm on koos kaaslasega varem korra Pariisis käinud. Toona rännati oma käe peal, siht-

Pariisi kuulsaim sümbol on Eiffeli torn. Turiste oli linnas palju ka oktoobris, mis oli ilmselt tingitud ka sellest, et suvel toimusid Pariisis olümpiamängud.

3 X KADRI HORM

Värviküllane linn.

Pariis

Linna piires elas 2023. aasta alguse seisuga 2,1 miljonit inimest. Pariisi linnastus elab aga üle 10 miljoni inimese, millega see on suurim linnastus Euroopas Liidus.

ALLIKAS: VIKIPEEDIA

kohad valiti välja Google Mapsi abil. „Sel ajal polnud Notre-Dame'i kirik veel põlenud,” meenutas Horm. Kirik põles 15. aprillil 2019. Praeguseks on Notre-Dame suures osas taastatud, kuid veel tellingutes, kraanad püsti. Kiriku taastamine peaks lõpule jõudma täna 8. detsembril.

Esimesel korral omal käel ringi liikudes õnnestus neil ka Eiffeli tornis ära käia. „Aga kui liigud ringi giidiga, on see vaade ja arusaamine linnast natuke teistmoodi – näed laiemat pilti,” nen-

tis Horm. „Vaatamisväärsustele olid isegi oktoobris tohtud järjekorrad. Aga kuna giid oli meile piletid juba ära organiseerinud, tasus seda võimalust ära kasutada,” ütles Horm, keda üllatas, et isegi sügisel on Pariisis nii palju rahvast. „Ilmselt oli see ka olümpiamängude mõju,” nentis ta.

Reisi kõige meeledejäävamaks vaatamisväärsuseks pidas Horm siiski Eiffeli torni. Kuigi nad sel korral torni ei pääsenud, oli elamiseks õhtul torni ümbruses ja lutamine. „Piletid tuleb interneti

kaudu juba mitu päeva enne ära osta, et sinna üles saada,” nentis Horm. „Aga elamus, milline Eiffel pimeduses välja paistab – see on omaette. See on tõesti üks maailmaimedeid, mida tasub vaatama minna. Emotsionaalse kogemuse saab kätte ka siis, kui üles ei pääse.”

Õeldakse, et sa pole Pariisis käinud, kui sa pole Moulin Rouge'i külastanud. Moulin Rouge (Punane Veski) on kabaree, mis on asutatud samal ajal, kui ehitati Eiffeli torn – 1889. aastal.

„See oli tõesti koht, kuhu me ei läinud, sest selle pilet oli meie jaoks natuke liiga kallis,” tõdes Horm. Pilet koos söögi ja etendusega maksis 250 eurot. Aga need, kes käisid, olid Hormi sõnul küll elamuse saanud. „Kui ma sõidaksin kolmandat korda Pariisi, läheksin Moulin Rouge'i vaatama,” ütles Horm.

Teine koht, kus Pariisi külastajad kindlasti käivad, on muidugi Louvre. „Olime seal kaks ja pool tundi, vaatamist on väga palju, rahvast meeletult,” lausus Horm.

Hea läänlane!

Õeldakse, et andmisrõõm on suurem kui saamisrõõm. Kohe kätte jõudev advent on just sobiv aeg rõõmustada selle üle, et saad teha kellelegi head. Iga päev kuuleme uudiseid sellest, kuidas elu muutub järjest keerulisemaks. Nii on meie kõrval järjest rohkem ka lapsi, kelle jõulud tulevad nukramad, sest nende vanemate rahakott ei võimalda teha kingitusi. Et ka nende laste silmad jõuluõhtul säraksid, korraldab Lääne Elu kolmandat korda heategevuskampania, kus lugejate abiga täidetakse kehvemates oludes kasvavate laste jõulukingisoovid.

Kingisoovid on kokku kogunud Haapsalu linnavalitsuse lastekaitsetöötajad, kes toimetavad kingid ka lasteni.

Aidake meil aidata!

Tänutundega
Kaire Reiljan,
peatoimetaja

Aitame täita laste jõulusoovid!

Kui tahad anda oma panuse laste jõulusoovide täitmisel, siis kirjuta aadressil info@le.ee või helista telefonil 473 1111 ja anna meile teada lapse nimi, kellele soovid kingituse teha.

Kingitusi ootame pakitult 13. detsembrini
Lääne Elu toimetusse
Posti 30, Haapsalu.

Greete-Sofia 6 magnetklotsid, ehted, nukuvoodi	Daniel 10 must või sinine Nike või Adidase koolikott	Viktoria 13 juukse- ja nahahooldusvahendid
Adeele-Marie 8 suur karu/jänes või suur padi; binokkel	Kerdo 16 kalastustarbed: silikoonlandid, Slideri landid (suurus 7) ja ridvarull	Carl Trevor 12 Nike või Adidase must või sinine dressipluus (suurus 146/152)
Kermo 10 väravavahi kindad	Reiko 4 puldiga auto või monster	Ranno 6 puldiga auto või monster
Keron 7 monster puldiauto	Ats 15 Xbox One mäng	Ron-Eric 5 arendav mänguasi

● LÜHIDALT

ERAKOGU

Haapsallane tuli Eesti meistriks

Haapsalu sportlane Johanna Tilk saavutas laupäeval kulturismi ja fitnessi Eesti meistrivõistlustel *fit-model'* kategoorias esikoha.

Tilk ütles, et talle tuli võit üllatusena, sest läks võistlustele end proovile panema, mitte esikohata saama. „Eesti meister on suur võit,” ütles Tilk.

Tilk selgitas, et *fit-model'*is on olulisel kohal lihasmass, kuid seda ei tohi olla liiast – võistleja peab olema naiselik. Lisaks on hindamisel oluline liivakellakujuline keha, liikumine, riided, meik ja soeng. Tilga sõnul võib vorm olla küll hea, kuid kui liikumine on kehva, kaotab võistleja punkte.

Võistlus koosneb kahest osast: esimeses osas liigub sportlane trikoos, teises õhtukleidis.

Tilk on alaga tegelenud kaks aastat, tema treener on Ott Kiivikas. *Fit-model'* kategoorias võistleva asu soovitati Tilgal just Kiivikas. Varem teise treeneri käe all harjutades võistles Tilk bikinifitnessi kategoorias.

Möödunud kuul pääses Tilk maailmameistrivõistlustel finaali, kus tuli auhinnaisele 6. kohale. Tilk lisas, et ala kogub nii Eestis kui ka kogu maailmas aina enam populaarsust.
Malle-Liisa Raigla

Kui kodust kord laia maailma ...

Elmar Veskeri (1928–2017) mälestused

See pidi toimuma öise ülekuulamise ajal, kui majas minimaalselt rahvast ja väljas pime. Ma ei mäleta, kas väljaspool keegi abistama pidi või mitte. Igatahes põgenemine ebaõnnestus, õigemini ei alanudki, sest kuskilt tilkus läbi.

Võeti tarvitusele erakordsed abinõud. Valvet suurendati. Valvur ei tulnud enam üksi ust avama, vaid teise mehe saatel. Minu teada Hirmus-Antsu grupi kohus toimus Patareis (ei julgetud Rooskrantsi tavalal kohut pidada). Kuulduste järgi mõisteti Pillile ja Kaljurand Antsule surmanuhtlus. Olin sel ajal Patareis. Kuid minu vend Herman ütles, et kohtus kedagi, kes väitis, et kohtuotsust ei viidudki täide.

Tagantjärele olen mõistnud, et Pill tahtis Pagaris neid sündmusi just mulle avaldada, sest stüdistused minu vastu ei olnud nii rängad, et ma jääksin kuhugi Venemaa tundmatusse hauda, nagu mu isa jäi. Et kõik see, mis ta mulle rääkis, jõuaks kuhugi, ei kustuks. Laagrite tingimused, eriti vasekaevandustes,

olid väga karmid, aasta-paariga olid kopsud läbi. Võib-olla neist keegi pääses.

[Arved Pill hukati koos Ants Kaljurannaga 13. märtsil 1951, L. V.]

Mind viidi 7ndast paari nädala pärast 12ndasse. See oli üsna väike kamber, võib-olla 3 korda 5–6 meetrit. Kambris oli vähe mehi, kolm kuni viis, õhk puhtam, külmavõitu, kõik luugisilmast näha, mida teed. Enne mind oli kambris kaks meest. Meelde on jäänud keskmist kasvutüüpi blondivõitu mees, kes kandis kogu aeg prille. Ütles oma nime, kuid enam ei mäleta. Töötas vahel radiaatori juures, väike tögin käis. Imetlesin tema morseoskust, ise olin alles „roheline“. Õppida võis kahekesi pingil istudes, vaikselt nagistades. Seda sai tehtudki, aga hästi varjatult. Harjutades hakkas kõrv pikkamööda morsesignaali kuulma, mitte punkt-kriipsudena, vaid tähtedena. Nüüd oli raskem osa õppimisest möödas, aga Pagaris ma radiaatori ligi ei läinud, ei tahtnud oma koper-

damisega kambrile häda kaevata. Ega see prillidega mees poleks lubanudki. Ei tea, ega ta nuhk ometi polnud? Oli istunud Kawe keldris, Nunne tavalal kuude viisi. Minuga istus ta selles kambris poolteist kuud. Oli enne mind mitu kuud vaevelnud ja jäi pärast mind sinna. Usun, et ta oli ikkagi õige mees, kes tegelikult oli midagi korda saatnud. Mitte tööjõu värbamise pärast kinni võetud. KGB organiseeris ise igasuguseid „valitusevastaseid“ grupe, et pärast kinni nabida ja põhjatusse vangilaagrite rägastikku tööle panna. Ikkagi mingil määral riigiga mitterahulolevad inimesed. Mind vaevab vahel selle mehe saatust. Ta hakkas silma, ei olnud tavaline. Erakordselt huvitav oli ka teine mees Heimar Koppel. Temast hiljem.

• See saunaruum lasti kuklalaskudega laipu umbselt täis, nagaaniga - sellest saab ju korralikult kuklasse lasta.

Mõne päeva pärast korraldati kambris järjekordne desinfitseerimine. Sisse anti ämber vee ja kaltsuga.

Natuke hiljem tuli saunamees pangega ja loopis põrandale kamakate viisi kloorlupja. See kibe hais läks lõpuks nii tugevaks ja väljakannatamatuks, et silmad jooksid vett, pooleldi kinni, mitte midagi ei näe. Saunamees mõnutes naerust. Kuidagi saime suurema osa veest põrandalt tagasi ämbrisse, saunamees viis selle peldikusse. Tekkis sõnavahetus halva kohtlemise pärast, mille peale saunamees lausus, et see pole midagi võrreldes sellega, mida temal tuli läbi elada Turkestani kõrbes, kui noort Nõukogude Venemaad kaitses. Kus on siin loogika? Kuidas võtta, kuidagipidi ju on. Küsis:

„Kas mäletate filmi „Seitse vaprat“? Mina olin tegelikkuses see, kes elama jäi.“ Ja ikka veel kaitses Venemaad võõral maal ja võõra rahva kallal.

Sama päeva õhtul tegi valvur teatavaks, et valmistugu me saunaminekuks. Mis seal valmistu-

da, samad riided, sama pesu, ah jaa – käterätikujupp kaasa võtta. Meie, uuemad „üürnikud“, ei teadnud, kus saun asub, kuhu meid viiakse. Selle asja tegi meile selgeks prillidega vanem vang. „Mehed, kas te teate, kus saun asub? See on seal seitsmenda kambri ukse juurest vasakule ja veel kord vasakule, mõned trepiastmed allpool meie põrandapinda. 1941. aastal, kui Vene väed hakkasid Tallinnast põgenema, lasi NKVD Pagaris maha kümneid ja kümneid inimesi. Osa seal väljas hoovi peal, kus me iga päev kümme minutit jalutamas käime. See saunaruum lasti kuklalaskudega laipu umbselt täis, nagaaniga - sellest saab ju korralikult kuklasse lasta. Teate küll seda korrapidajaohtviteri, pool pealage eest paljas, kuklas mustad kräsujuuksed, see Kukla-Volli „töötas“ seal.“

Teadsin küll, kui oli tema vahetus, sai kambris enam-vähem hingata. Enne, kui meid sauna viidi, lasti meie kambris tagasi Heimar Koppel, kes meie kambri paari nädala eest koos asjadega välja kamandati. Järgneb

TAIMEVILL	VABA	SUKELPART	RIDA	KUIGI	... KÄRP	AUDIO-VIDEO-	TOOLIKORI	MOBIILSISÜSTEEM	KOHE
EESTI LASKESUUSALEGEND (IN+NIIMI)					TIIBETI VAIMULIK				
TAIP			EESTI MALETAJA HAMMAS-, HAMBA-						
SÕJAVÄEMÜTS						JÕGI EUROOPAS PAPAOGI			
EHMUNUD HÜÜATUS		TEADUSKONNA JUHT EW RIIGIVANEM						EHK	
KORRUS	UMBROHTU KITKUMA KÜSISÕNA						PLAATINA RINNAESINE		
POPULAARSUS				SÕJAVÄGI					
OVAALNE KÕRGENDIK				PAIKNEMA					
JÄRVED KÕRVEMAAL					ÜLEV MÖTE EUROOPIUM				
OKEI!		KEERUTAMATA 12 KUUD				ASESÕNA NIKKEL			
ROLL			JUHTNÕÖR NAISENIMI						PUHASKAAL
REEDE	MADALAM SELGITAV TEKST PILDIL ALL				RV STANDAR-DINUMBER KARKASS				
ÜHE MAAILMAJAO ELANIK						KATARAKT KASAHSTANI PEALINN			
KIIDUVALDUS					...KAUN KAKSIK-VOKAAL		ASTAAT SÕNALINE OSA		
OHVERDUSKOHT									
KATALAANI KIRJANIK			MEISTER KÄSK, AJAMINE						
LEHEKÜLG		REOSTUS USA KIRJANIK						MEGA-TAEVAKEHA	
ÜSIK					TAGANT VALLU-HÄÄLITSUS				
KOERA HOIATUS				SINGULAR 50.					
TEAT. LIKI MAJA "MÜTS"									

KUHU MINNA

• **KONTSERT**
Haapsalu kultuurikeskuses: 25. nov kl 19 KVART, pilet eelmüügis Piletikeskuses 18.90, kahele 35.90, kohapeal 20.-

• **MUSEUMID**
Haapsalu linnuse muuseum K-P 10-18. linnus.salm.ee.

Iloni Imedemaa teemakeskus K-P 11-17. www.salm.ee.

Haapsalu raekoda R-P 11-17. www.salm.ee.

Raudtee- ja sidemuuseum K-P 11-17. www.salm.ee.

Ants Laikmaa muuseum (Kadarpiku küla, Lääne-Nigula): R-P 11-16. www.salm.ee.

Rannarootsi muuseum (Sadama 32, Haapsalu) T-L kl 10-16. Muul ajal ettetellimisel, tel 5562 3993. www.aiboland.ee.

Rõude muuseum 1. oktoober - 1. mai avatud ettetellimisel roudemuuseum@gmail.com või telefonil 5683 1203, Maie.

Lihula muuseum on avatud etteteatamisel E-R 10-17. Tel 5333 8586. E-post: lihulamuuseum@laaneranna.ee.

Hanila muuseum: ekskursioonid etteteatamisega. Tel 509 9663. E-post: hanilamuuseum@laaneranna.ee.

• **NÄITUSED**
Keskraamatukogu (Posti 3) trepigalerii seintel Kädi Risti „Võlumetsa saladused“.

Lugemissaali vitriinides „Napoleon I Bonaparte 255“. Näitused on avatud 29. novembrini.

Laenutussaali vitriinides tsaariaegsed nõud ja merendusega seotud raamatud Jüri Tõnisma kogust 28. novembrini.

Haapsalu linnagaleriis: Tiiu Randmann-Mihkla performance „Ma su pisaraid ei usu“ 30. novembrini. Galerii avatud K-P 12-18.

Haapsalu kultuurikeskuse fuajees: Haapsalu fotoklubi aastanäitus 30. novembrini.

Haapsalu kunstikoolis (Jaani 2): majagaleriis Liina Viireti akvarellinäitus „Tuju ja taju“ 14. detsembrini. Galeriid avatud T-R 14-18, L 12-16. Tasuta!

Haapsalu pitsikeskuses (Karja 25): Näitus „Teksamäng“ 26. novembrini. Keskus avatud T-R 11-16, L 11-15.

Kullamaa kultuurimaja galeriis: „Legendaarne haridusjuht Jüri Uustalu“ ja „Silla kooli lugu“. Näitused jäävad avatuks 29. detsembrini.

Üllata oma lähedasi
Lääne Elu
kinkekaardiga!

Kõige kallimale
Kinkekaart 12 kuud

Reklaamisoovid:
reklaam@le.ee
Kuulutused, teated:
le@le.ee
Üldinfo: info@le.ee

OLULISED TELEFONINUMBRID

Kiirabi, politsei, päästeamet	112
Perearsti nõuandetelefon	1220
Läänemaa haigla registratuur	472 5800
Usaldustelefon	126
Lasteabitelefon	116 111
Läänemaa naiste tugikeskus	504 2300
Maanteeinfo	1247
Haapsalu linnavalitsus	472 5300
Haapsalu veevärk	
operatiivinfo	473 5013
näituste teatamine	473 5016
Imatra Elekter, rikketelefon	715 0188

OST

Ostan autosid, seisukord ei ole oluline. Tel 553 1989.

MÜÜK

Müüa käsipump kaevu, sobib aastaringseks kasutamiseks. Pump on külmakindel. 557 4792.

**HAAPSALU UKSETEHAS
MÜÜB PUITBRIKETTI.
HIND 225.- (960 KG)
INFO 472 0800.**

PUIT

Müüa kuiva, toorest ja metsakuiva puud, transport. Tel 505 5203.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalauda. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Müüa 3meetrist küttepuid: must lepp, hall lepp, kask koos kohaletoomisega, miinimumkogus 15 tihumeetrit. Lisainfo tel 5829 3564.

Müüa küttepuid koos veoga. Info 5687 3966, timberexpert@online.ee.

Aeg varuda küttepuid järgmiseks talveks!
**TOORES JA KUIV
LÖHUTUD LEHTPUU,
METSAKUIV LÖHUTUD
OKASPUU.**

Laotud puude tarne
10 ja 15 ruumi kaupa.
Tel 521 1377.
www.pajakapuit.ee.
HIND al 50.-
3 m LEHTPUU.
Tarne 30 tm.
Hind kokkuleppel,
tel 502 4895.

KINNISVARA

Kui soovid müüa või osta korterit, võta minuga julgelt ühendust!
Marge Leier,
Läänerranna Kinnisvara,
5847 0311.

TEENUS

Viin ära vanarada, oksi, ehitusprahti, mööblit jm. Teen lammutus- ja ehitustöid, puude langetamine ja muud tööd. Tel 5802 9660.

Rakkekaevude puhastamine, remont ja rõngaste vahetamine. Kaevuümbriste ehitus ja käsipumpade remont. 5840 0240.

Korstnapühkimisteenus ja tõmbeprobleemide lahendamine. Korstnapitside ehitus ja remont. Tel 5342 2642.

Ohtlike puude raie, võsalõikus ja kruntide puhastus võsast.

Helista julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373, Randy.

Rakkekaevude kaevamine, puhastamine 5840 0240.

Teostame fassaadi soojustus- ja krohvimistöid, vundamentide ehitust, plaatimistöid. Lisainfo telefonil 520 9931, Egert Siig, Argo Sinimeri: 5837 5585 või housifyehitus@gmail.com. Koduleht https://housify.ee/.

Toimetust kuulutuste sisu eest ei vastuta.

Kui Sul on probleem või pole oma muret kellegagi jagada, on Sul võimalus abi saada

**LÄÄNEMAA
KRIISIABIKESKUSEST**

Psühholoogiline nõustamine
515 9572 / 5560 2367

Esmatasandi
psühholoogiline kriisiabi
(eesti k) - 5671 4273

Esmatasandi
psühholoogiline kriisiabi
(vene k) - 552 0094

Nõustamine toimub telefoni teel, veebis või asukoht kokkuleppel nõustajaga, sh Kastani 7, Haapsalu.

Täpsem teave
laanemaakriisiabikeskus.
weebly.com/

**Loe veebis
online.le.ee.**

TEATED

Projekteerimistingimuste avatud menetlus (Nysimase ja Jobese kinnistutele Diby külas) ja detailplaneeringut täpsustavate projekteerimistingimuste avatud menetlus (Sookure, Kersleti küla, Vormsi vald, Lääne maakond)

Vormsi vallavalitsuse veebilehel on avalikustatud detailplaneeringut täpsustavate projekteerimistingimuste eelnõu hoonestusala nihutamiseks ja abihoonde ehitusprojekti koostamiseks (Sookure, Kersleti küla) ning avatud menetluse eelnõud Nysimase ja Jobese kinnistutele, Diby külas. Vastavalt ehitusseadustiku § 31 on projekteerimistingimuste eelnõu avalikustatud Vormsi valla kodulehel ajavahemikul 19.11–3.12.2024. Kui soovite vallavalitsusele esitada oma arvamuse, ettepanekuid või põhjendatud vastuväiteid projekteerimistingimuste eelnõu kohta, palume seda teha kirjalikult hiljemalt 3.12.2024 e-postile vv@vormsi.ee. Selgitused ja täiendav info: ehitusspetsialist Riina Nedzelskiene. Telefon 525 8025, e-post: riina@vormsi.ee.

Seoses Posti tänava sillutise ekspertiistöödega on Haapsalu linnas Posti tänaval 21. novembril liiklus häiritud. Avatakse sõidutee kate neljas asukohas ja pärast vajalike tööde tegemist taastatakse kate eelnevasse olukorda. Selleks, et betoonisegud saaksid taastamistööde järel kivineda, tuleb ajutiste piirangutega arvestada kuni 29. novembrini. Läbipääs kõigile liiklejatele on tagatud. Töid teostab T-Konsult OÜ, kontakt: Riho Eichfuss, tel 5336 5546.

Haapsalu linnavalitsuse veebilehel on avalikustatud ajavahemikul 21.11–9.12.2024 Haapsalu linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2024–2036. Avalikustamise perioodil kuni 9.12.2024 on huvitatud isikul võimalus esitada ÜVK arendamise kavale kirjalikke ettepanekuid e-posti aadressile hlv@haapsaluluv.ee.

Läänemaa vähiühing
on pakkunud oma liikmeile ja nende peredele tuge juba üle kümne aasta. Oleme tänulikud abi ja toetuse eest. Läänemaa vähiühing, SEB EE621010220047448013.

HOOLI RASKUSTESSE SATTUNUD PEREDEST!

Läänemaa Abikassa ootab heade inimeste ja organisatsioonide annetusi, et toetada raskustesse sattunud peresid Läänemaal. Annetusi saab teha MTÜ Läänemaa Abikassa kontole EE592200221046665398, Swedbank AS.

Teave veebis www.abikassa.ee.
E-post laanemaa.abikassa@gmail.com.

Läänemaa toidu pank kogub toitu puudust kannatavate leibkondade toetuseks Haapsalus ja Läänemaal.

Et toiduabi saada, võta ühendust kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötajaga.

Aitame koos!

Tel 5355 4330

Kas nägid või kuulsid midagi huvitavat?

Saada vihje veebis www.le.ee või meiliaadressil info@le.ee.

**KOOS ON
SOODSAM!**

**Digi- ja paberlehe
tellimiseks** võta
ühendust meili teel

le@le.ee või telefonil **473 7111**.

**Kohalikud
uudised
seitse päeva
nädalas**

Avaldame kaastunnet lähedastele
VOLDEMAR OKASE
kaotuse puhul.
AS Lääne Risti ja töökaaslased

Kõike võib tahta, karta ja loota,
seda, mis tuleb, mitte keegi ei oota...

Meie kaastunne lähedastele
ERIK PEEDI
kaotuse puhul.

Ene ja Madis perega

Üks tee on lõpuni käidud,
üks süda on vaikinud...

Vormsi pensionäride seltsing
leinab

EHA HÄNNIT
4.8.1951–18.11.2024
ja avaldab kaastunnet lahkunu
perekonnale.

HINGEVIUL
MATUSEBÜROO

BÜROO AVATUD E–R 10–15
KALMISTU TN 3A, HAAPSALU
TEL 58 503 340 (kontor),
5846 1111
www.hingeviul.ee
info@hingeviul.ee

Matusekorraldus Haapsalus ja Läänemaal,
matuseteenused ja -tarbed,
tuhastamine, haua- ja urnimatused,
lahkunu transport surnukuuri
(24/7 tel 58 007 504)

Teostame hauaplatside renoveerimis- ja
hooldustöid Haapsalus ning Läänemaal.
Müüme hauakive ja -piirdematerjale.
Hinnapakumise ja info:
hingeviul@gmail.com / 58 503 340

AS HOOLEKANDETEENUSED

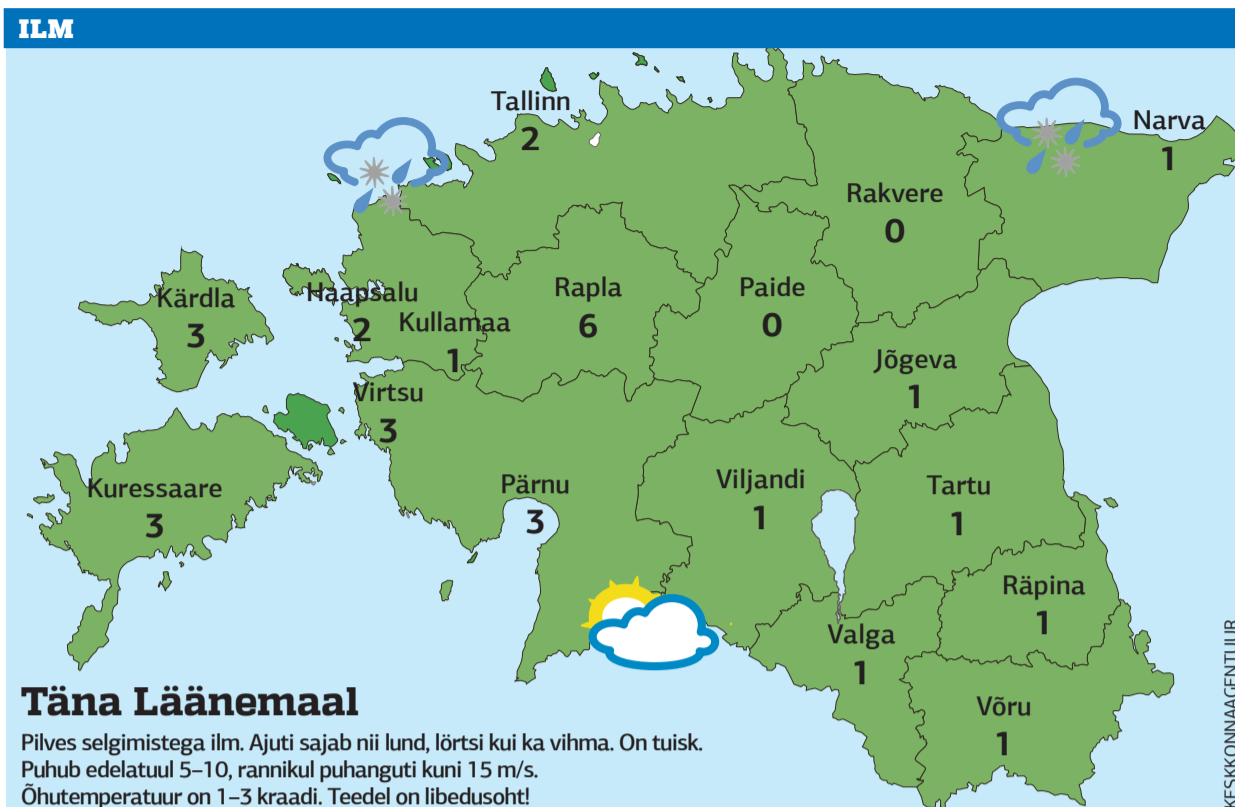
Haapsalu sai kaks helkuripuud

ASi Hoolekandeteenused elanikud ehtisid läinud nädalal Haapsalus kaks helkuripuud: ühe Uuemõisas Haapsalu sissesõidu esimese ringtee ja teise Kastani poe juures.

Hoolekandeteenuste elanikud ehtisid puid helkuritega kolmandat aastat, et anda kõigile möödujatele võimalus enda külge riputada helkurriidest ripats. Kõik, kel helkur puudu, saavad neid puudelt võtta, kellel aga on helkureid kodus üle, võivad julgelt neid puudele juurde riputada. Varasemate aastate kogemus on näidanud, et Hoolekandeteenuste elanike tehtud ja annetuse saadud helkurid leiavad kiirelt omanikud.

Kui varem on helkurite kogumisse panustanud ka ettevõtted, siis tänava valmistamis suurema osa liigi 600 helkurriidest ripatsist psüühilise erivajadusega inimesed. Uuemõisa tehti koostööd Uuemõisa lastealgkooli õpilastega, helkuritega toetasid ka Eesti Punase Risti Läänemaa selts, Coop ja Pärnu keskraamatukogu.

MALLE-LIISA RAIGLA

Reede	öö päev	Laupäev	Pühapäev	Esmaspäev
edeluul 4–10 (16) m/s	-3°...1°	edela-, läänetuul 3–17 (12) m/s	lõuna-, loodetuul 3–11 (17) m/s	kagu-, edelatuul 7–14 (21) m/s

ISSN 1406-1430

VAATA KA
WWW.LE.EE

REINPAUL
OSTAME KASVAVAT ja LADUSTATUD VÕSA
Raiume võsast puhtaks kraavid, tee- ja põlluääred, lepikud, haavikud jne.
Info tel 5593 3899, kaido@reinpaul.ee
www.reinpaul.ee

Siin võiks olla sinu reklaam!
Tellimiseks võta ühendust
reklaam@le.ee

Lääne Elu otsib ajakirjanikke.
Saada CV aadressile info@le.ee.
Lisaküsimuste korral helista telefonil 473 7222.

Dementsusega inimeste lähedaste tugigrupp Haapsalus!

25. novembril kell 17 Haapsalu hoolekandekeskuses, Kastani 9.

Tugigrupis räägime dementsuse sümptomite märkamisest, konfliktivabast suhtlemisest, enesehoiust ja paljust muust, mis inimestel südamele.

Ootame lähedasi jagama, küsima, kuulama! Kohapeal jagame infomaterjale.

Üritus on kõigile tasuta.

Tugigruppi juhivad Annaliisa Täht ja Talvi Toom. Registreerimine ja lisainfo:

annaliisa@sotsmaja.ee või tel 5886 2323.

Elektrele otsib Läänemaa piirkonda: PIIRKONNAJUHTI, TÖÖDEJUHTAJAID ELEKTRIKUID

Meeskond tegeleb 0,4 – 110 kV elektrivõrgu korrashoiu tagamisega, sh rikete likvideerimisega, hooldustöödega, kaitsevöödi järelevalvega, kontrollide teostamisega ning mõõtetöödega.

Meiega saad:

- toetava meeskonna ja kaasaegsed töövahendid;
- töötada koos oma ala parimate tipptegijatega, kes jagavad sinuga igapäevaselt oma teadmisi;
- töötada kiiresti arenevas energeetikavaldkonnas, mis pakub pikaajalisi eneseteostus- ja arenguvõimalusi;
- panustada oma kodukoha elektrivõrgu arengusse ja korrashoidu;
- peale esimest tööaastat 5 päeva lisapuhkust aastas;
- tervisekindlustuse ja sportimissoodustusi. Hoolime sinu tervisest!

Rohkem infot positsioonide kohta leiad Elektrele karjäärilehelt, CV Keskusest ja CV Onlinest. Ootame sinu CV-d hiljemalt **30.11.2024**.

Sinu küsimustele positsioonide kohta vastavad piirkonnajuht Rain Erend (5241689, rain.erend@elektrele.ee) ja võrgu käidu valdkonnajuht Andres Tõnissaar (566 44 337, andres.tonissaar@elektrele.ee). Värbamisprotsessi kohta jagab infot värbamise ja töösuhete partner Kaisa Maidla (5205993, kaisa.maidla@elektrele.ee).

Elektrele on Eesti suurim jaotusvõrguettevõtte, kattes elektrivõrguga 95% Eestimaast. Meie meeskond panustab iga päev, et olla klientidele ja kogu ühiskonnale usaldusväärne partner elutähtsa teenuse tagamisel. Hoiame Eestimaa kodud soojad ja valgusküllased!

KASTANI

Iga päev 8-22

METSA

Iga päev 8-22

Perehakklihasegu, Rakvere 300 g	5.64/kg	1.69	tavahind 2.29
Lastevorst, Rakvere 600 g	4.32/kg	2.59	tavahind 3.50
Kanaviiner, Maks ja Moorits 500 g	2.98/kg	1.49	tavahind 2.29
Vanillijäätis Premia, laktoosivaba 0,5 l	2.98/l	1.49	tavahind 3.99
Kodune kurk, Põltsamaa 680 g	2.63/kg	1.79	tavahind 2.99